

Lieta C-463/20**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2020. gada 24. septembris

Iesniedzējtiesa:

Conseil d'État (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 4. jūnijs

Pieteicēja:

Namur-Est Environnement ASBL

Atbildētājs:

Région wallonne

**CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
[VALSTS PADOME, ADMINISTRATĪVO LIETU NODAĻA]****SPRIEDUMS****I. Prasības priekšmets**

- 1 2017. gada 18. janvāra prasības pieteikumā bezpeļņas organizācija *NAMUR-EST ENVIRONNEMENT* lūdz atcelt *inspecteur général du département de la nature et des forêts* [Dabas un mežu dienesta ģenerālā inspektora] (turpmāk tekstā – “*D.N.F.*”) 2016. gada 27. jūnija lēmumu, ar ko akciju sabiedrībai *SAGREX* (turpmāk tekstā – “*SAGREX*”) ir piešķirtas atkāpes no *loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature* [1973. gada 12. jūlija Likuma par dabas aizsardzību] 2.a, 3. un 3.a pantā (1973. gada 11. septembra *Moniteur belge* Nr. 1973A71207, <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1973/07/12/1973A71207/justel>, turpmāk tekstā – “*Likums par dabas aizsardzību*”) noteiktajiem dzīvnieku un augu sugu aizsardzības pasākumiem, lai izmantotu kaļķa granulu karjeru Bosimē [*Bossimé*].
- 2 2018. gada 14. martā *S.A. CIMENTERIES CBR* ir atļauts iestāties lietā.

II. Fakti

3 2008. gada 4. novembrī *SAGREX* iesniedza pieteikumu vienreizējas atļaujas izsniegšanai Bosimē karjera izmantošanas atjaunošanai, tuneļa izrakšanai starp Bosū [*Bossue*] un Līvsurmēzas [*Lives-sur-Meuse*] karjeriem, transportiera lentes uzstādīšanai Līvsurmēzas karjerā un liellaivu iekraušanas platformas ierīkošanai Mēzas [*Meuse*] krastā.

4 2010. gada 12. maijā *D.N.F.* sniedza nelabvēlīgu atzinumu, tostarp ar šādu pamatojumu:

“Tā kā neraugoties uz aizsargāto sugu lielo skaitu, ko projekts [ietekmēs], lietas materiālos pārsteidzoši nekas netiek minēts par likumā noteikto pienākumu saņemt atkāpes no aizsargājamo sugu aizsardzības pasākumiem saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem;

[..]

Tā kā, ņemot vērā šī projekta raksturu un mērogu, ar plānotajiem pārveidojumiem pirms, pēc un darbu laikā nevar nedz reāli mazināt, nedz kompensēt paredzēto ietekmi, it īpaši saistībā ar dabisko dzīvotņu iznīcināšanu”.

5 2016. gada 15. aprīlī *SAGREX* iesniedza lūgumu piešķirt atkāpi no Likumā par dabas aizsardzību paredzētajiem dzīvnieku un augu sugu aizsardzības pasākumiem. Šim lūgumam ir pievienots ietekmes uz vidi novērtējums “*Destruction des milieux et déplacements des espèces végétales pour l’exploitation de la carrière de Bossimé*” [“Zonu iznīcināšana un augu sugu pārvietošana Bosimē karjera izmantošanai”], kas ir datēts ar 2016. gada aprīli.

6 2016. gada 27. jūnijā *D.N.F.* piešķir prasīto atkāpi; tādējādi *SAGREX* atļaujot apzināti traucēt atkāpē uzskaitīto dzīvnieku un augu sugu pārstāvjus, pasliktināt un iznīcināt šo sugu dzīvotņu apgabalus, izrakt, apzināti iznīcināt, noķert un pārvietot šos pārstāvjus, un pasliktināt šo sugu dzīvotņu apgabalu stāvokli, veicot atkāpē uzskaitītos seku mazināšanas pasākumus. Tas tad arī ir apstrīdētais akts.

7 2016. gada 30. septembrī *SAGREX* vienreizējas atļaujas pieteikuma ietvaros iesniedza grozījumu plānus un ietekmes uz vidi novērtējuma seku papildinājumu.

8 No 2016. gada 21. novembra līdz 21. decembrim par grozīto projektu tika rīkota sabiedrības aptauja, kurā paustas daudzas sūdzības.

9 2016. gada 21. decembrī *D.N.F.* par vienreizējas atļaujas pieteikumu izsniedza labvēlīgu atzinumu ar nosacījumiem. Šis atzinums tostarp ir balstīts uz šādu pamatojumu:

“Tā kā ar pieteikuma lietas materiālos ietvertajiem ieteikumiem, ar saistībām, kas izriet no 2016. gada 27. jūnija atkāpes, un ar turpmāk izklāstītajiem nosacījumiem

šī projekta būtisko ietekmi uz dabas aizsardzību var samazināt līdz pieņemamam līmenim, it īpaši ņemot vērā kompensācijas; [..].”

- 10 2017. gada 25. septembrī atbildīgais ministrs noraidīja vienreizējas atļaujas izsniegšanu. Persona, kas iestājusies lietā, par šo lēmumu cēla atsevišķu prasību atcelt tiesību aktu. Ar 2020. gada 14. maija spriedumu šī prasība ir noraidīta.

III. Lietas dalībnieku argumenti

A. Prasība atcelt tiesību aktu

- 11 Pieteicēja tostarp norāda uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 2012, L 26, 1. lpp.) 2.–10. panta un I pielikuma 19. punkta pārkāpumu.
- 12 Apstrīdētais akts ir attīstības piekrišana, kurai nav piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra atbilstoši attiecīgajām Direktīvas 2011/92 normām, un to izdevusī iestāde nav pārbaudījusi, vai šajā gadījumā šāda ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra tiek prasīta.
- 13 Direktīvas 2011/92 4. panta 1. punktā ir noteikts, ka “I pielikumā uzskaitītos projektus pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu”. I pielikuma 19. punktā tostarp ir minēti “Karjeri vai atklātas izrakteņu ieguves vietas, ja to laukuma platība pārsniedz 25 hektārus [..]”, uz šiem projektiem “attie[cas] prasība par attīstības piekrišanu un novērtējumu attiecībā uz to ietekmi uz vidi”, un attīstības piekrišana nozīmē “kompetentās iestādes vai iestāžu lēmumu, kas piešķir attīstītājam tiesības turpināt projektu”.
- 14 Uz projektu attiecas Direktīvas 2011/92/11 I pielikums, un atkāpe ir piešķirta, “lai izmantotu kaļķa granulu karjeru Bosimē”. Tātad, lai pieteikuma iesniedzējam būtu “tiesības turpināt projektu”, ir vajadzīga attīstības piekrišana, un līdz ar to pirms šīs attīstības piekrišanas izsniegšanas ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar direktīvas “5.[–]10. pantu”.
- 15 Katrā ziņā lēmumu pieņemšanas procesā, kas notiek vairākos posmos, novērtējuma procedūra ir jāveic pēc iespējas agrākā posmā. Protams, pieteikums par vienreizējas atļaujas piešķiršanu karjera izmantošanai tika iesniegts paralēli, bet šis pieteikums un tam pievienotais ietekmes uz vidi novērtējums ir vēlāki par lūgumu piešķirt atkāpi un 2016. gada 27. jūnija lēmumu, jo ietekmes uz vidi pētījums ir datēts ar 2016. gada jūliju.
- 16 “Izvilikumam no 2008. gada ietekmes uz vidi pētījuma nodaļas Fauna un flora – Papildinājums ietekmes uz vidi pētījumam pēc projekta grozījumiem 2015. gadā”, kas ir pievienots lūgumam piešķirt atkāpi, ir ierobežota nozīme, un to nevar uzskatīt par ietekmes uz vidi novērtējumu direktīvas prasību izpratnē.

- 17 Turklāt ietekmes uz vidi novērtējums nozīmē arī apspriešanos ar attiecīgajām struktūrām un sabiedrības līdzdalību (Direktīvas 2011/92 6. pants), novērtējuma dokumentā sniegtās informācijas un informācijas, kas ir saņemta no saskaņā ar 6. pantu veikto apspriešanos, pārbaudi un ņemšanu vērā, ko veic kompetentā iestāde (Direktīvas 2011/92 8. pants), kā arī to, ka kompetentā iestāde to it īpaši ņem vērā lēmumā par attīstības piekrišanu un sabiedrības informēšanā (Direktīvas 2011/92 9. pants), proti, tie ir posmi (un it īpaši sabiedrības līdzdalības posms), kas konkrētajā gadījumā nav ievēroti.

B. Atbildes raksts

- 18 Atbildētāja atbild, ka apstrīdētais akts nav projekts Direktīvas 2011/92 izpratnē. Tā rezultātā netiek atļauta karjera izmantošana, bet tiek tikai ļauts nepiemērot atsevišķas Likuma par dabas aizsardzību normas saskaņā ar pieteikumu par piekrišanu karjera izmantošanai. Tā kā šo attīstības piekrišanu pašu par sevi nevar īstenot, tā nav “kompetentās iestādes vai iestāžu lēmums, kas piešķir attīstītājam tiesības turpināt projektu”. Turklāt runa nav par attīstības piekrišanu, kas iekļaujas lēmumu pieņemšanas procesā vairākos posmos, un apstrīdēto aktu nav izdevusi iestāde, kuras uzdevums ir izskatīt vienreizējas atļaujas pieteikumu un kura rīkojas citā ietvarā.

C. Replikas raksts

- 19 Pieteicēja atbildi sniedz, atsaucoties uz dažādiem Tiesas spriedumiem, it īpaši uz 2004. gada 7. janvāra spriedumu *Wells* (C-201/02, EU:C:2004:12) par Padomes Direktīvas 85/337/EEK (1985. gada 27. jūnijs) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 1985, L 175, 40. lpp.) piemērošanu karjera izmantošanai.
- 20 Apstrīdētais akts ir *sine qua non* nosacījums karjera izmantošanai; tas tāpat ir piekrišana vairākos posmos notiekoša lēmumu pieņemšanas procesā. Ietekmes novērtēšanas procedūrai ir jānotiek pēc iespējas agrākā procesa posmā. Tam, ka apstrīdēto aktu nav izdevusi iestāde, kuras uzdevums ir izskatīt pieteikumu par vienreizēju atļauju, šajā ziņā nav nekādas nozīmes.
- 21 Uzskatīt, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic tikai vienreizējas atļaujas pieteikuma izskatīšanas ietvaros, nozīmētu nepamanīt, ka, pirmkārt, lēmuma pieņemšanas procesā kompetentajai iestādei “cik vien iespējams” ir jāņem vērā projekta ietekme uz vidi un, otrkārt, ar vēlāk veiktu ietekmes uz vidi novērtējumu nevar apšaubīt apstrīdēto aktu, ar kuru tiek galīgi piešķirta attīstības piekrišana apzināti traucēt aizsargājamās sugas, kā arī pasliktināt un iznīcināt šo sugu dzīvotņu apgabalus, tādējādi, ka novērtējumam ir jābūt iepriekšējam.

D. Iestāšanās raksts

- 22 Persona, kas iestājas lietā, uzskata, ka, lai gan uz karjera izmantošanas projektu attiecas jēdziens “projekts” Direktīvas 2011/92 izpratnē, apstrīdētā atkāpe tomēr

nav “attīstības piekrišana” šīs direktīvas izpratnē, jo tā pati par sevi nedod tiesības turpināt projektu: tikai abu piekrišanu apvienojums “dod tiesības” attīstītājam turpināt savu projektu.

- 23 Tā kā atkāpe ir posms attīstības piekrišanas procesā, kas nav galvenais lēmums, bet gan papildu lēmums, kas attiecas tikai uz noteiktu projekta ietekmi, šajā stadijā ietekmes uz vidi novērtējums nebija jāveic.
- 24 Vienreizējas atļaujas pieteikumam pievienotajā ietekmes uz vidi novērtējumā ir ietverts vērtējums par ietekmi uz atkāpē minētajām aizsargājamām sugām, tādējādi pilnībā sasniedzot Direktīvas 2011/92 mērķus, jo novērtējums ir veikts pirms galvenās attīstības piekrišanas saņemšanas, ciktāl tas attiecas uz ietekmi uz aizsargātajām sugām, un uz to attiecas visas direktīvā paredzētās procesuālās garantijas.
- 25 Nevar uzskatīt, ka lūguma piešķirt atkāpi iesniegšanas brīdī projekts būtu bijis pilnībā pabeigts attiecībā uz visiem tā īstenošanas noteikumiem. Tādējādi pieteikuma iesniedzējam vienreizējas atļaujas pieteikuma stadijā ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums tā, lai šis pētījums attiektos uz galīgo projektu pēc tam, kad tas ir pielāgots atbilstoši atkāpes nosacījumiem.

E Pēdējais atbildētāja raksts

- 26 Atbildētājs apgalvo, ka nepastāv nekāda juridiska vai normatīva saikne starp vienreizējas atļaujas režīmu un režīmu, kādā nosaka atkāpes no dzīvnieku un augu sugu aizsardzības pasākumiem. Tātad nav “lēmumu pieņemšanas procesa” Eiropas judikatūras izpratnē. Iemeslu, proti, karjera izmantošanu, nevajag sajaukt ar tā sekām, proti, dzīvnieku un augu sugu apdraudējumu.

F. Personā, kas iestājusies lietā, pēdējais raksts

- 27 Persona, kas iestājusies lietā, uzskata, ka Direktīva 2011/92 ir ievērota, pat ja sabiedrības aptauja ir notikusi pēc apstrīdētā akta pieņemšanas, jo “gan pati atkāpe, gan konkrētais ietekmes uz vidi novērtējums pierāda, ka ir ievēroti atkāpes nosacījumi, un papildinājums ietekmes pētījumam attiecībā uz faunu un floru (2016. gada aprīlis) ir pievienots sabiedrības aptaujas par galveno lēmumu lietas materiāliem”. Sabiedrības aptauja tika organizēta tieši tad, kad sabiedrībai bija iespēja reāli izteikt apsvērumus par pašu projektu, ņemot vērā, ka tajā brīdī vēl bija paredzami visi varianti.

G. Pieteicējas pēdējais raksts

- 28 Pieteicēja uzstāj, ka apstrīdētais akts ir *sine qua non* nosacījums karjera izmantošanai. Šī izmantošana un traucējums sugām “veido vienu projektu, ar ko notiek iejaukšanās dabiskajā vidē”. Ja ir nepieciešami vairāki administratīvi lēmumi, lai attīstītājam būtu tiesības turpināt projektu, tad visi šie administratīvie

lēmumi ir attīstības piekrišana Direktīvas 2011/92 izpratnē. Tādējādi lūgumam piešķirt atkāpi nav veikts atbilstošs ietekmes uz vidi novērtējums.

IV. Pārbaude

- 29 Direktīvas 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV 1992, L 206, 7. lpp.) 12. un 13. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu IV pielikuma a) un b) daļā uzskaitīto dzīvnieku un augu sugu aizsardzības sistēmas. Tās 16. pantā dalībvalstīm ir ļauts noteiktos gadījumos un ar konkrētiem nosacījumiem atkāpties no šiem pasākumiem.
- 30 Ne Direktīvā 92/43, ne Likumā par dabas aizsardzību, ne reģionālās pārvaldes normatīvajos aktos nav paredzēts ietekmes uz vidi novērtējums vai sabiedrības uzklausišana pirms tiek izsniegta atļauja par atkāpi no dzīvnieku un augu sugu aizsardzības pasākumiem.
- 31 Lūgumu par atkāpi no Likuma par dabas aizsardzību *SAGREX* iesniedza 2010. gada 12. maijā, lai atbildētu uz *D.N.F.* nelabvēlīgo atzinumu.
- 32 Šim lūgumam par atkāpi ir pievienots ietekmes uz vidi novērtējums “Zonu iznīcināšana un augu sugu pārvietošana Bosimē karjera izmantošanai”, kas ir datēts ar 2016. gada aprīli.
- 33 Šim ietekmes uz vidi novērtējumam tostarp ir pievienots izraksts no ietekmes uz vidi pētījuma, kas veikts vienreizējas atļaujas pieteikuma ietvaros. Tā ir “2008. gada ietekmes uz vidi pētījuma nodaļa Fauna un flora – Papildinājums ietekmes uz vidi pētījumam pēc projekta grozījumiem 2015. gadā”, kas arī ir datēta ar 2016. gada aprīli.
- 34 Pirms apstrīdētā akta pieņemšanas sabiedrības līdzdalības posms nav noticis.
- 35 Direktīvas 2011/92 1. panta 2. punktā tostarp ir ietvertas šādas definīcijas:
- a) “projekts” nozīmē:
- celtniecības darbu vai citu ierīkošanu vai programmu izpildi,
  - citu iejaukšanos dabiskajā apkārtnē un ainavā, to skaitā iejaukšanos, kas saistīta ar minerālo resursu ieguvī;
- [..]
- c) “attīstības piekrišana” nozīmē kompetentās iestādes vai iestāžu lēmumu, kas piešķir attīstītājam tiesības turpināt projektu.

Šis pašas direktīvas 2. panta 1. punktā tostarp ir noteikts: “Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, pirms tiek dota piekrišana, uz

tiem projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi *inter alia* to rakstura, apjoma vai atrašanās vietas dēļ, attiektos prasība par attīstības piekrišanu un novērtējumu attiecībā uz to ietekmi.”

36 Direktīvas 2011/92 6. pants ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka iestādēm, kuras varētu būt saistītas ar attiecīgo projektu savas īpašās atbildības par vidi dēļ vai vietējās un reģionālās kompetences dēļ, tiek dota iespēja izteikt savu viedokli par attīstītāja sniegto informāciju un lūgumu piešķirt attīstības piekrišanu, attiecīgā gadījumā ņemot vērā 8.a panta 3. punktā minētos gadījumus. Šajā nolūkā dalībvalstis nosaka iestādes, ar kurām apspriesties vai nu vispārīgos jautājumos, vai par katru gadījumu atsevišķi. Informāciju, kas apkopota saskaņā ar 5. pantu, nosūta šīm iestādēm. Apspriešanās kārtību sīki izstrādā dalībvalstis.

2. Lai nodrošinātu attiecīgās sabiedrības daļas efektīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā, sabiedrību par šādiem jautājumiem informē elektroniski un ar publiskiem paziņojumiem vai atbilstīgiem līdzekļiem vides lēmumu pieņemšanas procedūru, kas minētas 2. panta 2. punktā, sākumposmā vai vēlākais, tiklīdz šādu informāciju var sniegt:

- a) lūgums piešķirt attīstības piekrišanu;
- b) tas, ka uz konkrēto projektu attiecas ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un, attiecīgā gadījumā, šīs direktīvas 7. pants;
- c) sīkāka informācija par kompetentajām iestādēm, kas atbild par lēmuma pieņemšanu un kurās var saņemt attiecīgu informāciju, un kam var iesniegt atsauksmes vai jautājumus, kā arī atsauksmju vai jautājumu iesniegšanas termiņš;
- d) iespējamo lēmumu būtība vai – ja iespējams tikai viens lēmums – lēmuma projekts;
- e) norāde uz tās informācijas pieejamību, kas savākta, ievērojot 5. pantu;
- f) norāde uz attiecīgās informācijas pieejamības laiku, vietu un veidu;
- g) sīkāka informācija par tiem pasākumiem sabiedrības līdzdalībai, kas veikti saskaņā ar šā panta 5. punktu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka pieņemamā termiņā attiecīgajai sabiedrības daļai ir pieejama:

- a) visa informācija, kas savākta saskaņā ar 5. pantu;
- b) saskaņā ar valsts tiesību aktiem – būtiskākie ziņojumi un ieteikumi, kurus kompetentā iestāde vai iestādes ir saņēmušas līdz laikam, kad attiecīgo sabiedrības daļu informē saskaņā ar šā panta 2. punktu;

c) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai noteikumiem – šā panta 2. punktā neminēta informācija, kas attiecas uz lēmumu, kuru pieņem saskaņā ar šīs direktīvas 8. pantu, un kas kļūst pieejama tikai pēc attiecīgās sabiedrības daļas informēšanas saskaņā ar šā panta 2. punktu.

4. Attiecīgajai sabiedrības daļai laikus dod reālas iespējas piedalīties vides lēmumu pieņemšanas procedūrā, kas minēta 2. panta 2. punktā, un tālab tai ir tiesības sniegt atsauksmes un paust viedokļus kompetentajai iestādei, kamēr vēl tiek izskatītas visas iespējas un nav pieņemts lēmums attiecībā uz attīstības piekrišanas piešķiršanas lūgumu.

5. Dalībvalstis paredz sīki izstrādātus noteikumus sabiedrības informēšanai (piemēram, izsūtot informāciju pa pastu noteiktā teritorijā vai publicējot to vietējos laikrakstos) un attiecīgās sabiedrības daļas viedokļa apzināšanai (piemēram, aicinot iedzīvotājus izteikties rakstiski vai veicot sabiedrības aptauju). Dalībvalstis atbilstīgajā administratīvajā līmenī veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgā informācija ir sabiedrībai pieejama elektroniskā formā, izmantojot vismaz vienu centrālo portālu vai viegli pieejamus piekļuves punktus.

6. Dažādām fāzēm paredz pieņemamus termiņus, atvēlot pietiekami daudz laika, lai:

a) varētu informēt 1. punktā minētās iestādes un sabiedrību; un

b) ļautu 1. punktā minētajām iestādēm un attiecīgajai sabiedrības daļai sagatavoties un efektīvi piedalīties vides lēmumu pieņemšanā saskaņā ar šo pantu.

7. Termiņi attiecīgās sabiedrības daļas viedokļa apzināšanai par 5. panta 1. punktā minēto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu nav īsāki par 30 dienām.”

37 2004. gada 7. janvāra spriedumā *Wells* (C-201/02, EU:C:2004:12) Tiesa norādīja, ka atbilstoši Direktīvas 85/337 1. apsvērumam ir paredzēts, ka lēmumu pieņemšanas procesā kompetentā iestāde konkrētā projekta ietekmi uz vidi ņem vērā “cik vien iespējams” (51. punkts). “Tad, ja valsts tiesību aktos paredzēta saskaņošanas procedūra vairākos posmos, no kuriem vienā pieņem galveno lēmumu, bet otrā – īstenošanas lēmumu, ar kuru nevar pārsniegt galvenajā lēmumā noteikto kritēriju robežas, projekta varbūtējā ietekme uz vidi ir jākonstatē un jāizvērtē galvenā lēmuma pieņemšanas procedūras laikā. Tikai tad, ja šo ietekmi var konstatēt vienīgi īstenošanas lēmuma pieņemšanas laikā, ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic šīs pēdējās procedūras laikā” (52. punkts).

38 Tiesa turklāt ir nospriedusi: “No Direktīvas 85/337 struktūras un mērķiem izriet, ka [šīs direktīvas 1. panta 2. punkts] attiecas uz lēmumu (ko pieņem vienā vai vairākos posmos), kas ļauj attīstītājam uzsākt projekta īstenošanas darbus. Ņemot vērā šos precizējumus, iesniedzējtiesai tādējādi ir jāpārbauda, vai skiciu projekta apstiprināšana kopā ar lēmumu, ar kuru apstiprināti atliktie jautājumi, ko izskata pamata lietā, ir “piekrišana” Direktīvas 85/337 nozīmē (šajā sakarā skat. šodienas

Tiesas spriedumu lietā C-508/03 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājumā nav vēl publicēts, 101. un 102. punkts). Pēc tam ir jāatgādina, ka Tiesa iepriekš minētā sprieduma lietā *Wells* 52. punktā precizēja, ka, ja valsts tiesībās paredzēta saskaņošanas procedūra vairākos posmos, no kuriem vienā pieņem galveno lēmumu, bet otrā – īstenošanas lēmumu, ar kuru nevar pārsniegt galvenajā lēmumā noteikto kritēriju robežas, projekta varbūtējā ietekme uz vidi ir jākonstatē un jāizvērtē galvenā lēmuma pieņemšanas procedūras laikā. Tikai tad, ja šo ietekmi var konstatēt vienīgi īstenošanas lēmuma pieņemšanas laikā, ietekmes uz vidi izvērtējums ir jāveic šīs pēdējās procedūras laikā” [spriedums, 2006. gada 4. maijs, *Barker* (C-290/03, EU:C:2006:286, 45.–47. punkts); skat. arī spriedumu, 2006. gada 4. maijs, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-508/03, EU:C:2006:287, 104. punkts), spriedums, 2008. gada 28. februāris, *Abraham u.c.* (C-2/07, EU:C:2008:133, 26. punkts), spriedumu, 2011. gada 17. marts, *Brussels Hoofdstedelijk Gewest u.c.* (C-275/09, EU:C:2011:154, 32. punkts), un spriedumu, 2011. gada 3. marts, Komisija/Īrija (C-50/09, EU:C:2011:109, 76. un 77. punkts)].

- 39 Tiesa arī nosprieda 2011. gada 17. marta sprieduma, *Brussels Hoofdstedelijk Gewest u.c.* (C-275/09, EU:C:2011:154) 34. punktā, ka iesniedzējtiesai, pamatojoties uz piemērojamo valsts tiesisko regulējumu, ir jānosaka, vai tādu lēmumu, kāds aplūkots pamata lietā, var uzskatīt par posmu atļaujas izsniegšanas procedūrā, kurai ir vairāki posmi, kuras mērķis beigās ir īstenot darbības, kas ir projekts Direktīvas 85/337 atbilstošo normu nozīmē.
- 40 Izskatāmajā lietā pirms apstrīdētā akta pieņemšanas sabiedrības līdzdalības posms nav noticis. Sabiedrības līdzdalības posms principā notika pēc apstrīdētā akta pieņemšanas ar sabiedrības aptauju, kas tika organizēta par vienreizējas atļaujas pieteikumu. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai Direktīvā 2011/92 ir noteikts, ka sabiedrības līdzdalības posms ir jāorganizē pirms tāda pasākuma noteikšanas, kurš attiecas un ietekmē apstrīdēto aktu.
- 41 Šajā sakarā ir jānorāda, ka bez apstrīdētās atkāpes piešķiršanas karjeru nevarētu izmantot. Šajā ziņā nav šaubu, ka apstrīdētais akts ir obligāts nosacījums karjera izmantošanas atjaunošanai. Turklāt tāpat nav arī apstrīdams, ka šī izmantošana nevarētu notikt bez vienreizējas atļaujas, kuras izsniegšanai ir jāriko sabiedrības aptauja.
- 42 Bosimē karjera izmantošana pati par sevi ir projekts Direktīvas 2011/92 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Šai izmantošanai saskaņā ar direktīvas 4. panta 1. punktu ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, ņemot vērā, ka šāda veida karjeri ir minēti direktīvas I pielikumā.
- 43 Tomēr apstrīdētā akta vienīgais mērķis ir piekrist traucējumam dzīvniekiem un tam, ka pasliktinās šo sugu dzīvotņu apgabali. Turklāt galvenais lēmums, kas piešķir attīstītājam tiesības turpināt savu projektu, ir vienreizēja atļauja, ko pēc sabiedrības aptaujas var atteikt, vai arī tai var noteikt stingrākus nosacījumus nekā

paredzēti apstrīdētajā aktā. Šajā lietā tādējādi iestāde atteicās piešķirt vienreizēju atļauju karjera izmantošanai.

- 44 Iestādei, kas atbild par vienreizējas atļaujas izsniegšanu, ir jāpārbauda visi ar karjera izmantošanu saistītie pilsētplānošanas un vides aspekti. Šajā ziņā tā var stingrāk novērtēt šīs izmantošanas ietekmi, ņemot vērā apstrīdētā akta izdevēja noteiktās robežas.
- 45 Līdz ar to rodas jautājums, vai apstrīdētais akts un vienreizēja atļauja, ar ko atļautu karjera izmantošanu, ir viena attīstības piekrišana [Direktīvas 2011/92 1. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē], kas attiecas uz vienu un to pašu projektu [šīs pašas direktīvas 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē]. Ņemot vērā konkrētās faktiskās situācijas specifiku pastāvošās Eiropas judikatūra kontekstā, šis jautājums pēc savas ierosmes ir jāuzdod Eiropas Savienības Tiesai.
- 46 Ja atbilde uz šo pirmo jautājumu ir apstiprinoša, tad vēl ir jāuzdod Tiesai jautājums par šīs pašas direktīvas prasībām, jo pretēji aktiem, kas aplūkoti lietās, kurās ir pasludināti iepriekš minētie spriedumi, it īpaši spriedums lietā *WELLS*, apstrīdētais akts patiesībā nav īstenošanas lēmums, bet tas nav arī galvenais lēmums, kas ir vienīgais, ar ko tiek atļauta karjera izmantošana.

V. Prejudiciālie jautājumi

1. Vai lēmums “atļaut traucēt dzīvniekus un pasliktināt šo sugu dzīvotņu apgabalus, lai varētu izmantot karjeru”, un lēmums atļaut vai atteikt šo izmantošanu (vienreizēja atļauja) ir viena attīstības piekrišana Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par atsevišķu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu [1. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē], kas attiecas uz vienu un to pašu projektu [šīs pašas direktīvas 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē], ja, pirmkārt, šī izmantošana nevar notikt bez pirmā minētā lēmuma un, otrkārt, iestādei, kas atbild par vienreizēju atļauju izsniegšanu, joprojām ir iespēja šīs izmantošanas ietekmi uz vidi novērtēt stingrāk attiecībā pret pirmā lēmuma izdevēja noteiktajiem parametriem?

2. Ja atbilde uz šo pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai šīs direktīvas prasības, it īpaši tās, kas ir noteiktas šīs direktīvas 2., 5., 6., 7. un 8. pantā, ir pietiekami ievērotas, ja sabiedrības līdzdalības posms notiek pēc tam, kad ir pieņemts lēmums “atļaut traucēt dzīvniekus un pasliktināt šo sugu dzīvotņu apgabalus, lai varētu izmantot karjeru”, bet pirms galvenā lēmuma pieņemšanas, ar ko šim attīstītājam tiek piešķirtas karjera izmantošanas tiesības?